

Regeringens proposition

1976/77: 68

om ändringar i den indirekta beskattningen

beslutad den 27 januari 1977.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

INGEMAR MUNDEBO

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i den indirekta beskattningen enligt följande.

Energiskatten på elkraft höjs från 2 öre till 3 öre per kilowattimme i fråga om annan kraft än sådan som förbrukas för industriellt ändamål. Höjningen föreslås träda i kraft den 20 mars 1977.

Tobaksskatten höjs med verkan fr. o. m. den 14 mars 1977 med ca 15 %.

Den i vägtrafikskatten ingående årliga fordonsskatten höjs i vad avser personbilar och motorcyklar med ca 75 % med verkan fr. o. m. den 1 april 1977.

Vidare föreslås att skyldigheten att under färd med fordon medföra gällande kilometerskattevitto slopas.

Slutligen föreslås ändringar i mervärdeskatten i syfte att undanröja skatt, dels på viss import av dentaltekniska produkter, dels på reparationer som utförs på utländska lastbilar och släpvagnar i samband med yrkesmässiga transporter här i landet.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt

Härigenom föreskrives att 14 § lagen (1957: 262) om allmän energiskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Skatten utgår för elektrisk kraft med 2 öre för kilowattimme.

Föreslagen lydelse

14 §

Skatten utgår för elektrisk kraft med 3 öre per kilowattimme. För elektrisk kraft, som förbrukas i industriell verksamhet, utgör skatten dock 2 öre per kilowattimme för den del av förbrukningen under ett kalenderår som överstiger 40 000 kilowattimmar.

Denna lag träder i kraft den 20 mars 1977.

1. Den nya skattesatsen för elektrisk kraft tillämpas för energiförbrukning efter den första mätaravläsningen efter ikraftträdandet, om mätaravläsning göres under tiden den 20 mars—den 31 maj 1977. Som mätaravläsning godtages även avläsning som enligt tillämpade rutiner göres av förbrukaren.

2. Göres icke mätaravläsning enligt 1, tillämpas den nya skattesatsen, om ej annat följer av 3, för redovisningsperiod som börjar närmast efter ikraftträdandet.

3. Omfattar redovisningsperiod sex månader eller mer och göres mätaravläsning icke enligt 1, tillämpas den nya skattesatsen på energiförbrukning från och med den 1 april 1977.

4. I de fall mätaravläsning icke göres enligt 1, får skatten enligt den nya skattesatsen beräknas efter skäligen grund.

5. För elektrisk kraft, som under tiden från ikraftträdandet till utgången av år 1977 förbrukas i industriell verksamhet, gäller den nya skattesatsen ej för energiförbrukning över 25 000 kilowattimmar.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1961: 394) om tobaksskatt

Härigenom föreskrives att 2 § lagen (1961: 394) om tobaksskatt² skall ha nedan angivna lydelse.

2 §

Nuvarande lydelse

För tobaksvara utgår skatten med nedan angivna, i förhållande till varans myckenhet bestämda belopp, nämligen:

¹ Lagen omtryckt 1975: 272.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 272.

² Lagen omtryckt 1975: 141.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 141.

Varuslag	Vikt för 1 st. gram	Belopp för	
		1 st. öre	1 kg kr.
Cigarrer och cigariller			
grupp I	t. o. m. 1,7	12,0	
" II	över 1,7 t. o. m. 3,0	15,7	
" III	" 3,0 " 5,0	18,6	
" IV	" 5,0	26,0	
Cigarretter			
grupp I	t. o. m. 0,85	15,9	
" II	över 0,85 t. o. m. 1,20	19,9	
" III	" 1,20 " 1,55	24,4	
" IV	" 1,55 " 1,90	28,4	
" V	" 1,90	32,4	
Röktobak		—	64: —
Tuggtobak		—	21: 60
Snus		—	9: 10

För cigarrettpapper och cigarretthylsor utgår skatten med 5 öre för varje påbörjad längd av 100 millimeter av ett blad eller en hylsa för framställning av en cigarrett.

Föreslagen lydelse

För tobaksvara utgår skatten med nedan angivna, i förhållande till varans myckenhet bestämda belopp, nämligen:

Varuslag	Vikt för 1 st. gram	Belopp för	
		1 st. öre	1 kg kr.
Cigarrer och cigariller			
grupp I	t. o. m. 1,7	13,5	
" II	över 1,7 t. o. m. 3,0	18,0	
" III	" 3,0 " 5,0	21,5	
" IV	" 5,0	30,0	
Cigarretter			
grupp I	t. o. m. 0,85	18,0	
" II	över 0,85 t. o. m. 1,20	23,0	
" III	" 1,20 " 1,55	28,0	
" IV	" 1,55 " 1,90	32,5	
" V	" 1,90	37,0	
Röktobak		—	74: —
Tuggtobak		—	25: —
Snus		—	10: 50

För cigarrettpapper och cigarretthylsor utgår skatten med 5 öre för varje påbörjad längd av 100 millimeter av ett blad eller en hylsa för framställning av en cigarrett.

Denna lag träder i kraft den 14 mars 1977.

3 Förslag till

Lag om ändring i tulltaxan (1971: 920)

Härigenom föreskrives att 24 kap. tulltaxan (1971: 920) skall ha nedan angivna lydelse.

24 kap. *Tobak*¹

Anm. För tobaksvaror, vilka införes i den ordning som avses i 1 § andra stycket lagen (1961: 394) om tobaksskatt eller i förordningen (1966: 394) om rätt för resande m. fl. att införa varor tull- och skattefritt, utgår, om tullfrihet ej åtnjutes, tull med följande belopp:

Varuslag	Vikt för 1 st. gram	Belopp för	
		1 st. öre	1 kg kr.
Cigarrer och cigariller	högst 3	22	
	mer än 3	42	
Cigarretter	högst 0,85	22	
	över 0,85 t. o. m. 1,20	27	
	” 1,20	35	
Andra slag av färdiga tobaksvaror			90

Denna lag träder i kraft den 14 mars 1977.

4 Förslag till

Lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601)

Härigenom föreskrives att 10 § och bilaga 1 till vägtrafikskattelagen (1973: 601)² skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

10 §³

På betald skatt lämnas särskilt skattekvitto.

Senast erhållna, gällande skattekvitto, som avser kilometerskatt, skall medföras under färd med fordonet och på anmodan av polisman visas upp för denne.

¹ Senaste lydelse 1975: 143.

² Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 869.

³ Senaste lydelse 1976: 337.

Bilaga 1 till vägtrafikskattelagen (1973: 601)⁴

Fordonsskatt

Fordonslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundredtal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
A Motorcyklar			
1 Tvåhjulig motorcykel utan sidvagn	0— 75 76—	75 100	0 0
2 Annan motorcykel	0—	150	0
B Personbilar			
	0— 900 901—	280 355	0 75
C Bussar			
1 Buss som är inrättad för drift endast med bensin eller gasol	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001—	165 203 704	0 38 7
2 Annan buss	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001— 7 000 7 001—10 000 10 001—30 000 30 001—	165 203 715 1 449 2 424 11 783	0 38 18 32 47 11
D Lastbilar			
1 Lastbil som är inrättad för drift endast med bensin eller gasol	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001—	165 204 719	0 39 8
2 Annan lastbil			
2.1 med anordning för påhängsvagn			
med två hjulaxlar	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001— 7 000 7 001—10 000 10 001—15 000 15 001—20 000 20 001—	165 204 728 1 431 2 663 6 287 11 001	0 39 17 40 72 96 10
med tre eller flera hjulaxlar	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001— 8 000 8 001—12 000 12 001—18 000 18 001—27 000 27 001—	165 204 728 1 595 2 981 6 596 13 281	0 39 17 34 60 75 10
2.2 utan anordning för påhängsvagn			
med två hjulaxlar	0— 1 600 1 601— 3 000 3 001— 6 000 6 001—10 000	165 204 722 1 066	0 39 11 25

⁴ Senaste lydelse 1976: 880.

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
	10 001—14 000	2 094	53
	14 001—17 000	4 256	95
	17 001—20 000	7 129	118
	20 001—	10 564	13
med tre eller flera hjulaxlar	0— 1 600	165	0
	1 601— 3 000	204	39
	3 001— 6 000	721	10
	6 001—11 000	1 029	18
	11 001—15 000	1 955	44
	15 001—18 000	3 749	78
	18 001—27 000	6 100	89
	27 001—	14 032	11
E Traktorer och motorredskap			
1 Trafiktraktor och regi- strerat motorredskap	0— 1 300	300	0
	1 301— 3 000	345	45
	3 001— 7 000	1 140	75
	7 001—	4 200	135
2 Traktor klass II	0— 2 500	120	0
	2 501—	180	0
F Släpvagnar			
1 Släpvagnar med skatte- vikt högst 3 000 kilogram påhängsvagn	0— 1 000	180	0
	1 001— 3 000	205	25
annan släpvagn	0— 1 000	120	0
	1 001— 3 000	137	17
2 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som drages uteslutande av bensin- eller gasdrivet motorfordon ¹			
2.1 påhängsvagnar med en hjulaxel	3 001—	693	13
med två eller flera hjulaxlar	3 001—13 000	690	10
	13 001—	1 680	0
2.2 andra släpvagnar med en hjulaxel	3 001—	469	9
med två hjulaxlar	3 001—13 000	467	7
	13 001—	1 160	0
med tre eller flera hjulaxlar	3 001—13 000	465	5
	13 001—	960	0

¹ Drages släpvagn även av kilometerskattepliktigt fordon utgår skatt enligt 3. Drages släpvagn även av trafiktraktor eller registrerat motorredskap utgår skatt enligt 4.

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
3 Kilometerskatte- pliktiga släpvagnar			
3.1 påhängsvagnar			
med en hjulaxel	3 001— 4 500	358	18
	4 501— 6 000	643	18
	6 001— 8 000	965	25
	8 001—	1 508	38
med två eller flera hjulaxlar	3 001— 4 500	353	13
	4 501— 6 000	573	13
	6 001— 8 000	804	14
	8 001—10 000	1 110	20
	10 001—14 000	1 635	35
	14 001—18 000	3 183	43
	18 001—19 000	5 090	50
	19 001—23 000	5 535	0
	23 001—28 000	5 860	0
	28 001—	6 185	0
3.2 andra släpvagnar			
med en hjulaxel	3 001— 5 000	244	14
	5 001— 8 000	549	14
	8 001—	1 023	28
med två hjulaxlar	3 001— 5 000	238	8
	5 001— 8 000	440	10
	8 001—11 000	765	15
	11 001—14 000	1 308	23
	14 001—17 000	2 088	28
	17 001—	3 018	38
med tre eller flera hjulaxlar	3 001— 5 000	227	7
	5 001— 8 000	392	7
	8 001—11 000	627	7
	11 001—14 000	914	9
	14 001—17 000	1 285	15
	17 001—20 000	1 814	19
	20 001—25 000	2 487	22
	25 001—30 000	3 806	31
	30 001—32 000	5 539	39
	32 001—35 000	6 280	0
	35 001—40 000	6 450	0
	40 001—	6 640	0
4 Släpvagnar med skatte- vikt över 3 000 kilogram, som drages av trafik- traktor eller registrerat motorredskap^a			
4.1 påhängsvagnar			
med en hjulaxel	3 001— 4 500	798	33
	4 501— 6 000	1 369	34
	6 001— 8 000	1 969	44
	8 001—	2 967	67

^a Drages släpvagn även av kilometerskattepliktigt fordon utgår skatt enligt 3.

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratals kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
med två eller flera hjulaxlar	3 001— 4 500	790	25
	4 501— 6 000	1 226	26
	6 001— 8 000	1 682	27
	8 001—10 000	2 306	51
	10 001—14 000	3 566	71
	14 001—18 000	6 715	90
	18 001—19 000	10 637	97
	19 001—23 000	11 535	25
	23 001—28 000	13 181	16
	28 001—	14 646	16
4.2 andra släpvagnar med en hjulaxel	3 001— 5 000	537	25
	5 001— 8 000	1 102	25
	8 001—	1 941	47
med två hjulaxlar	3 001— 5 000	530	18
	5 001— 8 000	945	18
	8 001—11 000	1 552	33
	11 001—14 000	2 746	49
	14 001—17 000	4 406	59
	17 001—	6 383	71
	med tre eller flera hjulaxlar	3 001— 5 000	527
5 001— 8 000		882	15
8 001—11 000		1 389	20
11 001—14 000		2 170	28
14 001—17 000		3 202	40
17 001—20 000		4 591	49
20 001—25 000		6 251	59
25 001—30 000		9 579	77
30 001—32 000		13 818	81
32 001—35 000		15 382	25
35 001—40 000	16 488	16	
40 001—	17 648	16	

Denna lag träder i kraft den 1 april 1977.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt

Härigenom föreskrives att 8 § och punkt 4 av anvisningarna till 2 § lagen (1968: 430) om mervärdeskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §²

Från skatteplikt undantages

1) skepp för yrkesmässig sjöfart, fartyg för yrkesmässigt fiske eller

¹ Lagen omtryckt 1969: 237.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 885.

² Senaste lydelse 1974: 888 (jfr 1975: 923).

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

för bogsering, bärgning eller livräddning, luftfartyg för yrkesmässig person- eller godsbefordran samt del, tillbehör och utrustning till sådant fartyg eller luftfartyg, när varan säljes eller uthyres till den som äger fartyget eller luftfartyget eller den som varaktigt nyttjar detta enligt avtal med ägaren eller när varan införes till landet för ägarens eller nyttjanderättshavarens räkning,

2) krigsmateriel som är underkastad utförselbud och del till sådan krigsmateriel, när varan säljes till staten för militärt bruk eller för detta ändamål införes till landet för statens räkning,

3) läkemedel som utlämnas enligt recept eller säljes till sjukhus eller införes till landet i anslutning till sådan utlämning eller försäljning,

4) elektrisk kraft, värme samt gas och annat bränsle för uppvärmning eller energialstring, dock icke ved, torv, T-sprit eller annan fotogen än flygfotogen och fotogen för drift av snabbgående dieselmotor,

5) allmän nyhetstidning,

6) periodiskt medlemsblad eller periodisk personaltidning, när varan tillhandahålles utan vederlag eller till utgivaren, medlem eller anställd eller införes till landet under motsvarande förutsättningar, annan periodisk publikation som väsentligen framstår som organ för sammanslutning med huvudsakligt syfte att verka för religiöst, nykterhetsfrämjande, politiskt, miljövårdande, idrottsligt eller försvarsfrämjande ändamål eller att företräda handikappade eller arbetshindrade medlemmar samt utländsk periodisk publikation av annat slag när prenumeration på sådan publikation förmedlas mellan prenumerant och utländsk utgivare eller när sådan publikation inkommer direkt till prenumerant,

8) konstverk, som är hänförligt till tulltaxenummer 99.01—99.03 och som äges av upphovsmannen eller dennes dödsbo,

9) vatten från vattenverk,

10) varulager, inventarium och annan tillgång som tillhör verksamhet, när överlåtelse sker i samband med överlåtelse av verksamheten eller del därav, fusion eller liknande förfarande,

11) begagnad personbil och begagnad motorcykel, när sådant fordon omsättes inom landet,

12) tullfri trycksak och framkallad eller enbart exponerad mikrofilm, när varan införes till landet som gåva eller annars utan vederlag, samt rusdryck, tobaksvara, cigarettpapper och cigarett-hylsa vid införsel till landet i den ordning som avses i 12 § 4 mom. h) *rusdrycksförsäljningsförordningen* (1954: 521) eller 1 § andra stycket *förordningen* (1961: 394) om tobaksskatt,

12) tullfri trycksak och framkallad eller enbart exponerad mikrofilm, när varan införes till landet som gåva eller annars utan vederlag, samt rusdryck, tobaksvara, cigarettpapper och cigarett-hylsa vid införsel till landet i den ordning som avses i 12 § 4 mom. h) *rusdrycksförsäljningslagen* (1954: 521) eller 1 § andra stycket *lagen* (1961: 394) om tobaksskatt,

13) frimärke, dock icke vid omsättning eller införsel i särskild för butiksförsäljning avsedd förpackning,

14) dentalteknisk produkt, när den tillhandahålles tandläkare, dentaltekniker eller den för vilken produkten är avsedd.

14) dentalteknisk produkt, när den tillhandahålles tandläkare, dentaltekniker eller den för vilken produkten är avsedd *eller när den*

Nuvarande lydelse

(Se vidare anvisningarna.)

Föreslagen lydelse

införes till landet under motsvarande förutsättningar.

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 2 §

4³. Som export räknas bl. a. omsättning av vara eller tjänst på fartyg och luftfartyg i utrikestrafik samt omsättning som innebär försäljning eller uttag av vara eller tillhandahållande av tjänst till eller för bruk på sådant fartyg eller luftfartyg. Motsvarande gäller i fråga om leverans av vara för försäljning i exportbutik och leverans av vara i frihamn, om varan ej är avsedd att användas i frihamnen. Som export räknas även varuförsäljning inom landet, när direkt utförsel av varan för köparens räkning skall ombesörjas av speditör eller fraktförare som anlitas av säljaren eller köparen. Motsvarande gäller i fråga om varuförsäljning inom landet till utländsk företagare som hämtar varan här i landet för direkt utförsel med eget transportmedel, om varan är avsedd för verksamhet som företagaren bedriver i utlandet. Som export anses även omsättning av personbil eller motorcykel som vid leveransen är införd i exportvagnsförteckning. Vidare räknas exempelvis arkitektarbete som avser anläggning utom landet till export. Även reparation och leverans av vara anses som export när tillhandahållandet sker åt utländsk företagare, som ej är skattskyldig, inom ramen för garantiåtagande som gjorts av denne. Förmedling av vara anses som export när tjänsten tillhandahålles utländsk uppdragsgivare som ej är skattskyldig.

4. Som export räknas bl. a. omsättning av vara eller tjänst på fartyg och luftfartyg i utrikestrafik samt omsättning som innebär försäljning eller uttag av vara eller tillhandahållande av tjänst till eller för bruk på sådant fartyg eller luftfartyg. Motsvarande gäller i fråga om leverans av vara för försäljning i exportbutik och leverans av vara i frihamn, om varan ej är avsedd att användas i frihamnen. Som export räknas även varuförsäljning inom landet, när direkt utförsel av varan för köparens räkning skall ombesörjas av speditör eller fraktförare som anlitas av säljaren eller köparen. Motsvarande gäller i fråga om varuförsäljning inom landet till utländsk företagare som hämtar varan här i landet för direkt utförsel med eget transportmedel, om varan är avsedd för verksamhet som företagaren bedriver i utlandet. Som export anses även omsättning av personbil eller motorcykel som vid leveransen är införd i exportvagnsförteckning. Vidare räknas exempelvis arkitektarbete som avser anläggning utom landet till export. Även reparation och leverans av vara anses som export när tillhandahållandet sker åt utländsk företagare, som ej är skattskyldig, inom ramen för garantiåtagande som gjorts av denne. Förmedling av vara anses som export när tjänsten tillhandahålles utländsk uppdragsgivare som ej är skattskyldig. *Som export anses även bärgning och reparation av lastbil eller släpvagn till lastbil eller leve-*

³ Senaste lydelse 1974: 986.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

rans av utrustning till sådant fordon, om fordonet är registrerat eller hemmahörande i annat land och tillhandahållandet sker i anslutning till fordonets användning för yrkesmässig varutransport här i landet.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1977.

BUDGETDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1977-01-27

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Ahlmark, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Mogård, Olsson, Åsling, Troedsson, Mundebo, Krönmark, Ullsten, Burenstam Linder, Wikström, Johansson

Föredragande: statsrådet Mundebo

Proposition om ändringar i den indirekta beskattningen

1 Inledning

I årets budgetproposition konstaterade jag att det av såväl samhälls-ekonomiska som andra skäl var nödvändigt att vidta vissa skatte- och avgiftshöjningar. Jag anmälde också att jag mot denna bakgrund ämnade föreslå regeringen att förelägga riksdagen proposition om höjningar av vissa indirekta skatter. I enlighet med vad jag då aviserade tar jag nu upp frågan om en höjning av energiskatten på viss elkraft, en allmän höjning av tobaksskatten och en höjning av den årliga fordonskatten såvitt gäller personbilar och motorcyklar. Jag vill dessutom erinra om att jag i budgetpropositionen har anmält att en proposition planeras till riksmötet under våren om höjd dryckesbeskattning.

Jag ämnar i det följande ta upp även några andra frågor som har aktualiserats under senare tid. Den ena gäller bestämmelsen om skyldigheten att under färd med fordon medföra kvitto på erlagd kilometerskatt. De övriga gäller undantag från skatteplikt till mervärdeskatt för, dels viss import av dentaltekniska produkter, dels reparationer m. m. som utförs på utländska lastbilar och släpvagnar i samband med yrkesmässiga transporter här i landet.

2 Den allmänna energiskatten på elkraft

Enligt lagen (1957: 262) om allmän energiskatt (omtryckt 1975: 272, ändrad senast 1975: 1401) utgår sådan skatt på elkraft med 2 öre per kilowattimme (kWh). Beskattningsmyndighet är riksskatteverket. Energiskatten på elkraft uppbärs och redovisas av den som yrkesmässigt producerar eller distribuerar elkraft. Frågan om energiskattens framtida

utformning och inriktning är föremål för en särskild utredning. Arbetet därmed bedrivs numera inom den av regeringen tillkallade energikommissionen.

Såsom har aviserats i budgetpropositionen är avsikten att den nu aktuella höjningen av energiskatten på elkraft med 1 öre/kWh skall träffa annan energiförbrukning än den industriella. För att undvika tröskel-effekter bör dock skattesatsen 3 öre/kWh gälla all energiförbrukning upp till 40 000 kWh per år. Skattesatsen 2 öre/kWh kommer alltså att gälla för den del av energiförbrukningen i industriell verksamhet som överstiger 40 000 kilowattimmar under helt kalenderår. Vad som är att hänföra till industriell verksamhet bör grundas på den näringsgrensindelning som tillämpas i den officiella statistiken och som benämns standard för svensk näringsgrensindelning (SNI). Enligt denna omfattas industrisektorn av grupperna 2 Gruvor och mineralbrott, 3 Tillverkningsindustri och 4 El-, gas-, värme- och vattenverk. Förbrukare inom någon av dessa grupper bör erlägga skatt enligt skattesatsen 2 öre/kWh för den del av årsförbrukningen som överstiger 40 000 kWh. Den huvudsakliga verksamheten vid resp. företag bör vara avgörande vid tillämpningen av dessa nya bestämmelser. Med hänsyn till tidpunkten för ikraftträdandet av skatthöjningen bör för 1977 gälla att den höjda skattesatsen inte skall utgå för större energiförbrukning i industriell verksamhet än 25 000 kWh.

Den här förordade ändringen av energiskatten på elkraft bör träda i kraft den 20 mars 1977. Sker mätaravläsning av energiförbrukningen under tiden den 20 mars—den 31 maj 1977 bör den nya skattesatsen gälla från tidpunkten för mätaravläsningen. Görs ingen mätaravläsning bör skatt enligt den nya skattesatsen i princip utgå för redovisningsperiod som börjar närmast efter ikraftträdandet. Nu förordade ikraftträdandebestämmelser överensstämmer i huvudsak med dem som gällde vid den senaste ändringen av energiskatten på elkraft.

Jag vill i detta sammanhang också erinra om den särskilda nedsättning av energiskatt som regeringen enligt lagen (1974: 992) om nedsättning av allmän energiskatt kan medge industrier med mera betydande bränsle- och kraftförbrukning. Fram till årsskiftet 1976/77 har sådan nedsättning medgivits i en omfattning som begränsar energiskattebelastningen till 1 % av de tillverkade produkternas försäljningsvärde fritt fabrik. Regeringen har genom skilda beslut medgivit industriföretag nedsättning av energiskatt även för år 1977. Nedsättning har därvid medgivits i sådan omfattning att skatten begränsas till 1,3 % av de under nämnda år tillverkade produkternas försäljningsvärde fritt fabrik.

Den förordade höjningen av energiskatten på elkraft kan beräknas medföra en intäktsökning för år räknat om ca 300 milj. kr. Den ändrade gränsen för nedsättning av energiskatt för industrin kan beräknas medföra en intäktsökning om ca 90 milj. kr.

3 Tobaksskatten

Enligt lagen (1961: 394) om tobaksskatt (omtryckt 1975: 141, ändrad senast 1975: 1404) utgår skatt på cigarrer, cigariller, cigaretter, rök- och tuggtobak, snus samt papper och hylsor för cigaretter. Skatten utgår i fråga om tobak och snus som en viktskatt och i övrigt som en styckeskatt, med för cigarrer, cigariller och cigaretter differentierade skattesatser i förhållande till vikten.

Skattesatserna för cigaretter höjdes senast den 11 maj 1975 med 2 öre per styck för cigaretter i lägsta viktklassen och med 1 öre per styck för övriga cigaretter. Skattesatserna för cigarrer, cigariller och röktobak har varit oförändrade sedan februari 1970. Skattesatserna för tuggtobak och snus har varit oförändrade sedan lagen trädde i kraft den 1 juli 1961.

Jag anser att skattehöjningen denna gången bör omfatta samtliga tobaksvaror. Sedan skattesatserna för cigaretter senast höjdes i maj 1975, har den allmänna konsumentprisnivån stigit med ca 15 %. Även om nuvarande skattesatser för övriga tobaksvaror har varit oförändrade under en betydligt längre tid, anser jag att den för cigaretter motiverade uppräkningsen av skatten bör ligga till grund även för skattehöjningen för övriga varor. I enlighet härmed föreslår jag att skattesatserna genomgående höjs med ca 15 %. För ett 20-paket cigaretter i de två lägsta skatteklasserna betyder detta en prishöjning om ca 50—75 öre med hänsyn tagen även till mervärdesskatten.

Höjningen av tobaksskatten motiverar en motsvarande höjning av den s. k. schablontullen på tobaksvaror.

Vid nuvarande konsumtionsförhållanden kan den föreslagna skattehöjningen beräknas medföra en intäktsökning för år räknat om ca 350 milj. kr. inklusive mervärdesskatt.

4 Vägtrafikskatten

Fordonsskatt utgår enligt vägtrafikskattelagen (1973: 601, ändrad senast 1976: 880) för i princip alla registrerade fordon, som inte är avställda. Skatten beräknas på grundval av fordonets skattevikt. Denna är i fråga om personbilar, motorcyklar och traktorer lika med tjänstevikten och i fråga om andra fordon totalvikten. Fordonsskatten består av ett grundbelopp för viss lägsta skattevikt och, beträffande andra fordon än motorcyklar, av ett tilläggsbelopp för varje helt hundratalet kilogram över den lägsta vikten i klassen. Betalningen av fordonsskatt sker i förskott för skatteår, som för personbilar och motorcyklar utgör 12 kalendermånader. Uppbördens är spridd över hela året genom ett system med s. k. rullande uppbörd. Tiden för uppbörd bestäms efter sista siffran i fordonets registreringsnummer.

Den aviserade höjningen av fordonsskatten begränsas till personbilar och motorcyklar. För dessa fordon har skatten varit oförändrad sedan den 1 januari 1968. Jag finner det rimligt att en skattehöjning nu sker

med ca 75 %. Detta är något mindre än den uppgång av den allmänna prisnivån som har skett under mellantiden enligt konsumentprisindex. I enlighet härmed förordar jag att de för personbilar och motorcyklar gällande skattesatserna i form av grundbelopp och tilläggsbelopp höjs till de belopp som finns angivna i bifogat förslag till lag om ändring i vägtrafikskattelagen. Enligt förslaget höjs skatten för tyngre motorcyklar utan sidvagn från 60 kr. till 100 kr. per år. För en personbil med skattevikt om högst 900 kg höjs skatten för år från 165 kr. till 280 kr. och för en personbil med en skattevikt mellan 1 101 kg och 1 200 kg från 291 kr. till 505 kr.

Nu förordad höjning av fordonsskatten bör träda i kraft den 1 april 1977 för samtliga berörda fordon. För att åstadkomma detta vid gällande system med rullande skatteuppbörd måste en särskild uppbörd verkställas vid sidan av ordinarie uppbörd. Det bör få ankomma på regeringen att utfärda de bestämmelser som erfordras för den extra uppbörden. Kostnaderna härför och för den information i saken som jag finner mycket angelägen får täckas genom överskridanden av befintliga anslag. Den nu föreslagna skattehöjningen beräknas medföra en intäktsökning för år räknat om ca 650 milj. kr.

Enligt 10 § andra stycket vägtrafikskattelagen skall senast erhållna, gällande skattekvitto, som avser kilometerskatt, medföras under färd med fordonet. Förseelse mot denna bestämmelse kan bestraffas med böter. I samband med att skyldighet att under färd medföra kvitto på erlagd fordonsskatt föreslogs slopad, nämndes (prop. 1975/76: 181 sid. 33) att utredning pågick om att också viss kontroll av betalning av kilometerskatt skulle göras innan kontrollmärke utfärdades. Utredningen har lett till att rutiner om sådan kontroll numera har införts. Under hand har riksskatteverket och rikspolisstyrelsen förklarat sig nu ej ha något att erinra mot att bestämmelsen om skyldighet att under färd medföra kilometerskattekvitto slopas. Mot bakgrund av det anförda och då bestämmelsen också synes ha lett till vissa praktiska problem föreslår jag att den slopas.

5 Mervärdeskatten

Enligt lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, ML, (omtryckt 1969: 237, ändrad senast 1976: 928) utgår skatt vid yrkesmässig omsättning inom landet av varor och tjänster samt vid import av varor. Beskattningsområdet täcker inemot två tredjedelar av konsumtionen. Ett grundläggande drag i en beskattning enligt mervärdeprincipen är att skatten tekniskt sett skall vara neutral i konkurrens- och konsumtionshänseende. Detta uppnås genom att skatt tas ut i samtliga led i produktions- och distributionskedjan och att de skattskyldiga i sin skatteredovisning har rätt att från skatten på den skattepliktiga omsättningen dra av och därmed eliminera den skatt som belöper på anskaffningar för verksamheten. Vidare beskattas importen av varor medan exporten är helt skattefri.

Under senare tid har i två skilda fall anmärkts att mervärdeskatten i sin nuvarande utformning brister i konkurrensneutralitet.

Det ena fallet har sin grund i utformningen av ett undantag från skatteplikt som den 1 januari 1974 infördes för dentaltekniska produkter (8 § 14 ML). Undantaget gäller för sådan produkt, när den tillhandahålls tandläkare, dentaltekniker eller den för vilken produkten är avsedd. Från det danska finansministeriet har anmärkts, att utformningen av undantaget ger skattefrihet vid omsättning av dentalprodukter inom Sverige men inte vid import av sådana produkter under i övrigt samma villkor. Denna olikhet i beskattningen bör enligt det danska finansministeriet undanröjas. Jag delar denna uppfattning och förordar sådan ändring av 8 § 14 ML att undantaget från skatteplikt för dentalprodukter utsträcks till att omfatta även import.

Det andra fallet gäller en fråga som har aktualiserats vid förhandlingar som sedan en tid tillbaka förs med Förbundsrepubliken Tyskland om ett ömsesidigt vägtrafikbeskattningsavtal. Vid dessa förhandlingar har anmärkts att mervärdeskatt utgår på reparationer som i Sverige utförs på utländska lastbilar och släpvagnar i samband med internationella vägtransporter här i landet. I Förbundsrepubliken Tyskland undanröjs mervärdeskatten i motsvarande fall och detsamma gäller i andra länder med mervärdeskattesystem. En ändring av de svenska bestämmelserna framstår därför som befogad. Även i denna fråga är jag beredd att biträda det framförda önskemålet. Jag förordar att detta sker på så sätt, att bärgning och reparation av utländsk lastbil eller släpvagn och leverans av utrustning till sådant fordon hänförs till skattefri export, när tillhandahållandet sker i anslutning till fordonets användning för yrkesmässig varutransport här i landet. Bestämmelserna härom bör tas in i punkten 4 av anvisningarna till 2 § ML.

De nu förordade ändringarna i mervärdeskattelagen bör träda i kraft den 1 april 1977.

6 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att antaga förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt,
2. lag om ändring i lagen (1961: 394) om tobaksskatt,
3. lag om ändring i tulltaxan (1971: 920),
4. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601),
5. lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt.

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.